

ĐỀ CƯƠNG HỌC PHẦN
CÁC TỔ CHỨC KHU VỰC CHÂU MỸ
The Americas regional organizations

1. Thông tin về giảng viên

1.1. Giảng viên

- Họ và tên: Bùi Thành Nam
- Học vị: Tiến sĩ Kinh tế Quốc tế
- Thời gian và địa điểm làm việc: Khoa Quốc tế học, Trường Đại học Khoa học Xã hội và Nhân văn, 336 Nguyễn Trãi, Thanh Xuân, Hà Nội.
- Địa chỉ liên hệ: Khoa Quốc tế học, Trường ĐHKHXH&NV
- Điện thoại cơ quan:
- E-mail: btnam224@gmail.com
- Các hướng nghiên cứu chính:
  - + Kinh tế học
  - + Kinh tế quốc tế và quan hệ kinh tế quốc tế

1.2. Trợ giảng

- Họ tên: Nguyễn Văn Đáp
- Học vị: Tiến sĩ Quan hệ Quốc tế
- Địa chỉ liên hệ: Khoa Quốc tế học, Trường Đại học Khoa học Xã hội và Nhân văn, 336 Nguyễn Trãi Thanh Xuân, Hà Nội.
- Điện thoại: 043.858.4599 (CQ)
- Email: anhdh71@yahoo.com
- Các hướng nghiên cứu chính:
  - + Lịch sử - Văn hoá Hoa Kỳ
  - + Khu vực Mỹ Latinh
  - + Lịch sử Quan hệ Quốc tế

2. Thông tin về học phần

- Tên học phần: Các tổ chức khu vực châu Mỹ
- Mã học phần: ITS 3060

- Số tín chỉ: 03
- Học phần: Tự chọn
- Các học phần tiên quyết: Không
- Các học phần kế tiếp: Không
- Các yêu cầu đối với học phần:
- Giờ tín chỉ đối với các hoạt động:
  - + Nghe giảng lý thuyết: 30
  - + Thảo luận: 15
  - + Tự học xác định:
- Địa chỉ Khoa phụ trách học phần: Khoa Quốc tế học, tầng 2 nhà B, 336 đường Nguyễn Trãi, Thanh Xuân, Hà Nội.

3. Mục tiêu và chuẩn đầu ra của học phần

3.1. Mục tiêu chung

- Giúp sinh viên có được cái nhìn toàn cảnh, mang tính hệ thống và có trọng tâm về những tổ chức quốc tế khu vực châu Mỹ, bổ sung hiểu biết về các tổ chức quốc tế cũng như về tình hình châu Mỹ. Cao hơn nữa là có khả năng vận dụng những kiến thức đó vào việc tìm hiểu sâu hơn về các tổ chức quốc tế này cũng như ứng dụng vào thực tiễn.
- Tạo cho sinh viên hứng thú tìm hiểu sâu hơn về các tổ chức quốc tế trong khu vực cũng như rèn luyện các kỹ năng học tập, nghiên cứu cần thiết cho sinh viên.

3.2. Chuẩn đầu ra của học phần

❖ Kiến thức:

- Sinh viên **nắm chắc** những kiến thức cơ bản về một số tổ chức khu vực lớn và quan trọng ở châu Mỹ, cũng như trong quan hệ quốc tế, và quan hệ đối ngoại của Việt Nam.
- Từ những hiểu biết về các tổ chức quốc tế ở châu Mỹ, sinh viên **có thể phân tích** có tính khoa học về xu hướng vận động, đặc điểm và đánh giá về quan hệ quốc tế ở Tây Bán cầu và trên thế giới.

❖ Kỹ năng:

- Sinh viên có khả năng vận dụng những kiến thức về các tổ chức quốc tế trong các công tác đối ngoại, giao dịch hoặc các công việc nghiên cứu về quan hệ quốc tế và quan hệ đối ngoại của Việt Nam đối với khu vực châu Mỹ.
- Thông qua các hình thức như thảo luận, làm việc nhóm, sinh viên sẽ được rèn luyện kỹ năng trình bày vấn đề, làm việc với người khác và làm việc theo nhóm, cũng như kỹ năng phản biện vấn đề.
- Kỹ năng đọc tài liệu và phân tích tư liệu (đặc biệt là tư liệu nước ngoài) là một trong những kỹ năng được quan tâm và chú trọng rèn luyện.

❖ *Thái độ, chuyên cần:*

- Sinh viên cảm thấy hứng thú tìm hiểu, nghiên cứu về quan hệ quốc tế ở châu Mỹ nói chung và về các tổ chức quốc tế trong khu vực nói riêng.
- Những kiến thức và kỹ năng đạt được giúp sinh viên tự tin trong việc tìm hiểu và nghiên cứu quan hệ quốc tế cũng như quan hệ đối ngoại của Việt Nam.

4. Tóm tắt nội dung học phần

Học phần cung cấp cho sinh viên những kiến thức cơ bản và hệ thống về các tổ chức quốc tế ở châu Mỹ hiện nay. Trong đó tập trung vào một số tổ chức liên chính phủ chủ yếu như: OAS, Mercosur, CELAC, ALBA,...Ngoài ra, các thể chế chủ yếu của khu vực như: IDB, Parlatino cũng được đưa ra để nghiên cứu. Các khối thương mại cũng được đề cập đến trong nội dung học phần nhằm đem lại một cái nhìn đầy đủ, toàn diện về các tổ chức và thể chế ở khu vực châu Mỹ. Trong mỗi tổ chức, sẽ cung cấp thông tin về lịch sử ra đời, mục đích, nguyên tắc hoạt động, quá trình phát triển, cũng như vai trò và vị trí, thành tựu và thách thức của các tổ chức quốc tế và khu vực này.

5. Nội dung chi tiết học phần

Chương 1: Tổng quan về các tổ chức quốc tế ở châu Mỹ

- 1.1. Khái niệm về các tổ chức quốc tế
- 1.2. Phân loại các tổ chức quốc tế ở châu Mỹ
- 1.3. Vai trò của các tổ chức quốc tế ở châu Mỹ

1.4. Xu hướng phát triển của các tổ chức quốc tế ở châu Mỹ

Chương 2: Các tổ chức quốc tế ở cấp độ châu lục

2.1. Tổ chức các Quốc gia châu Mỹ (OAS)

2.1.1. Lịch sử hình thành và phát triển

2.1.2. Chức năng, nhiệm vụ, mục tiêu và cơ cấu tổ chức

2.1.3. Hoạt động và vai trò

2.2. Cộng đồng các Quốc gia Mỹ Latinh và Caribe (CELAC)

2.2.1. Tổ chức lớn nhất và đầy đủ nhất của các nước Mỹ Latinh và Caribe

2.2.2. Cơ cấu tổ chức và cơ chế ra quyết định

2.2.3. Các hoạt động chính và triển vọng

2.3. Ủy ban Kinh tế của Liên Hợp Quốc về Mỹ Latinh và Caribe (CEPAL)

2.3.1. Cơ quan chuyên môn lớn nhất của Liên Hợp Quốc ở khu vực

2.3.2. Chức năng, nhiệm vụ và tổ chức

2.3.3. Các hoạt động chính và kết quả

Chương 3: Các tổ chức quốc tế khu vực Trung Mỹ và Caribe

3.1. Tổ chức các Quốc gia Caribe (ACS)

3.1.1. Tổ chức tập hợp các nước Caribe

3.1.2. Cơ cấu tổ chức và hoạt động

3.1.3. Các kết quả chính và triển vọng

3.2. Hệ thống Hội nhập Trung Mỹ (SICA)

3.2.1. Kết quả của sự cải tổ Tổ chức các Quốc gia Trung Mỹ (ODECA)

3.2.2. Cơ cấu tổ chức và hoạt động

3.2.3. Các kết quả chính và triển vọng phát triển

Chương 4: Các tổ chức quốc tế khu vực Nam Mỹ

4.1. Cộng đồng Andes (CAN)

4.1.1. Ý tưởng hội nhập tiểu khu vực và sự ra đời của CAN (1969)

4.1.2. Cơ cấu tổ chức và ra quyết định

4.1.3. Các thành tựu đạt được và hạn chế

4.1.4. Triển vọng phát triển

4.2. Liên minh các Quốc gia Nam Mỹ (UNARSUR)

- 4.2.1. *Nỗ lực lãnh đạo của Brazil và sự ra đời của UNASUR (2004)*
- 4.2.2. *Cơ cấu tổ chức, quy trình ra quyết định*
- 4.2.3. *Các hoạt động chủ yếu và kết quả*
- 4.2.4. *Triển vọng phát triển*
- 4.3. *Liên minh Bolivar cho các Dân tộc châu Mỹ (ALBA)*
  - 4.3.1. *Quan hệ Venezuela – Cuba và sự ra đời của ALBA*
  - 4.3.2. *Cơ cấu tổ chức và ra quyết định*
  - 4.3.3. *Các hoạt động và Kết quả*
  - 4.3.4. *Triển vọng phát triển*

Chương 5: Các tổ chức hội nhập thương mại, kinh tế khu vực

- 5.1. *Khu vực Thương mại Tự do Bắc Mỹ (NAFTA)*
  - 5.1.1. *Quá trình đàm phán và kí kết Hiệp định*
  - 5.1.2. *Các hoạt động xây dựng Khu vực Thương mại Tự do*
  - 5.1.3. *Định hướng chính và triển vọng*
- 5.2. *Khối Thị trường Chung Nam Mỹ (MERCOSUR)*
  - 5.2.1. *Quan hệ Brazil-Argentina và sự thành lập MERCOSUR*
  - 5.2.2. *Các tiến trình tự do hóa và kết quả*
  - 5.2.3. *Các định hướng chính và triển vọng*
- 5.3. *Khu vực Thương mại Tự do Trung Mỹ -Cộng hòa Dominica (CAFTA-DR)*
  - 5.3.1. *Bối cảnh và sự thành lập CAFTA-DR*
  - 5.3.2. *Những hoạt động chính*
  - 5.3.3. *Kết quả và triển vọng*
- 5.4. *Liên minh Thái Bình Dương (PA)*
  - 5.4.1. *Xu hướng hội nhập mới và sự ra đời của PA*
  - 5.4.2. *Các chương trình chính, kết quả và triển vọng*
- 5.5. *Hiệp hội Thương mại Tự do Caribe (CARIFTA)*
  - 5.5.1. *Sự thành lập CARIFTA*
  - 5.5.2. *Những chương trình hội nhập chủ yếu*
  - 5.5.3. *Kết quả và triển vọng*

Chương 6. Các thể chế quốc tế khác trong khu vực

6.1. Ngân hàng Phát triển liên Mỹ (IDB)

6.1.1. Sự thành lập IDB và vai trò của nước Mỹ

6.1.2. Chức năng, nhiệm vụ và cơ cấu tổ chức

6.1.3. Các kết quả chủ yếu

6.2. Nghị viện Mỹ Latinh (Parlatino)

6.2.1. Bối cảnh và sự thành lập

6.2.2. Quy chế tổ chức và quá trình ra quyết định

6.2.3. Các hoạt động chủ yếu và kết quả

6.3. Tòa án Công lý Caribe (CCJ)

6.3.1. Sự thành lập CCJ

6.3.2. Các lĩnh vực hoạt động chủ yếu

6.3.3. Kết quả

6.4. Diễn đàn Sao Paulo (FSP)

6.4.1. Đảng Lao động Brazil và sự thành lập FSP

6.4.2. Cách thức hoạt động và ra quyết định

6.4.3. Triển vọng

6. Học liệu

❖ Học liệu bắt buộc

1. Bộ Ngoại giao: *Các Tổ chức quốc tế và Việt Nam*, Nxb Chính trị Quốc gia, Hà Nội, 2005
2. Bùi Hồng Hạnh, Bùi Thành Nam, *Sự hình thành và phát triển của các tổ chức liên chính phủ quốc tế từ sau năm 1945 đến nay*, Nxb Thông tin – Truyền thông, Hà Nội, 2016
3. Hans-Aebrecht Ashraepler: *Directory of International Organizations*, Georgetown University Press, USA, 1996

❖ Học liệu tham khảo

4. Paul B. Goodwin, Jr. (2007), *Global Studies: Latin America* (12th ed.), McGraw-Hill Contemporary Learning Series, Iowa, USA.

5. Mariano Saravia (2013), *Nam Mỹ qua các màu cờ*, NXB Giáo dục, Hà Nội
6. Nguyễn Thị Thanh Thủy & Bùi Thành Nam, *Các nước Mỹ Latinh* (tập bài giảng), Khoa Quốc tế học, Hà Nội, 2010.
7. Trung tâm Nghiên cứu Bắc Mỹ (1998), *Mỹ Latinh – một vùng năng động*, NXB Chính trị Quốc gia, Hà Nội.
8. Tạp chí Nghiên cứu châu Mỹ
9. Trang web của các tổ chức OAS, CELAC, CEPAL, SICA, ACS, CAN, UNASUR, ALBA.

7. Lịch trình tổ chức dạy học cụ thể

Tuần	Nội dung chính	Tài liệu cần đọc	Ghi chú
Tuần 1	Giới thiệu khái quát học phần Chương 1 : Tổng quan về các TCQT khu vực châu Mỹ		Tìm hiểu trước về học phần trong CTĐT
Tuần 2	Chương 2: Các tổ chức quốc tế ở cấp độ châu lục 2.1. OAS 2.2. CELAC 2.3. CEPAL	- HL 1- 3, 4&6 - Website chính thức của OAS, CELAC, CEPAL	
Tuần 3	Seminar số 1		Chuẩn bị trước nội dung
Tuần 4	Chương 3: Các tổ chức quốc tế khu vực Trung Mỹ và Caribe 3.1. ACS 3.2. SICA	- HL 1- 3, 4&6 - Website chính thức của ACS, SICA	

Tuần 5	Seminar số 2		Chuẩn bị trước nội dung
Tuần 6	Chương 4: Các tổ chức quốc tế khu vực Nam Mỹ 4.1. CAN 4.2. UNASUR 4.3. ALBA	- HL 1- 3, 4&6 - Website chính thức của CAN, UNASUR, ALBA	
Tuần 7	Seminar số 3		Chuẩn bị trước nội dung
Tuần 8	Kiểm tra giữa kì		
Tuần 9	Chương 5: Các tổ chức hội nhập kinh tế khu vực 5.1. NAFTA 5.2. CAFTA-DR 5.3. CARIFTA	- HL 1- 3, 4&6 - Website chính thức của NAFTA, CAFTA-DR, CARIFTA	
Tuần 10	Seminar số 4		Chuẩn bị trước nội dung
Tuần 11	Chương 5 : Các tổ chức hội nhập kinh tế khu vực 5.4. MERCOSUR 5.5. PA	- HL 1- 3, 4&6 - Website chính thức của MERCOSUR, PA	
Tuần 12	Seminar số 5		Chuẩn bị trước nội dung
Tuần 13	Chương 6 : Các thể chế quốc tế trong khu vực	- HL 1- 3, 4&6	

	6.1. IDB 6.2. Parlatino 6.3. CCJ 6.4. SPF	- Website chính thức của IDB, Parlatino, CCJ, SPF	
Tuần 14	Seminar số 6		Chuẩn bị trước nội dung
Tuần 15	Ôn tập	Bộ câu hỏi	Chuẩn bị trước nội dung

8. Chính sách đối với học phần và các yêu cầu khác của giảng viên

- Sinh viên đi học đầy đủ, đúng giờ
- Tích cực tham gia các seminar được tổ chức.
- Sinh viên phải hoàn thành việc đọc và chuẩn bị tài liệu được yêu cầu trước mỗi buổi học.
- Khuyến khích sinh viên trao đổi thường xuyên với giảng viên về ý tưởng và các tài liệu liên quan đến học phần.
- Thường xuyên cập nhật các thông tin liên quan đến học phần

9. Phương pháp, hình thức kiểm tra – đánh giá kết quả học tập học phần

9.1. Kiểm tra – đánh giá thường xuyên

- Trọng số: 10%
- Hình thức: chuyên cần

9.2. Kiểm tra – đánh giá giữa kì và cuối kì

Giữa kì:

- Trọng số: 30%
- Hình thức: thuyết trình cá nhân hoặc nhóm

Cuối kì:

- Trọng số: 60%
- Hình thức: tiểu luận

Trưởng Khoa

Bộ môn

Giảng viên

GS.TS. Hoàng Khắc Nam   PGS.TS. Nguyễn Thị Thanh Thủy   PGS.TS. Bùi Thành Nam